

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

אור וישלח המלך

תכנית חיי האדם לפי תכליתו:

בראשית פרשת וישלח פרק לב (כג) וַיִּקַּם בְּלִילָה הוּא וַיִּקַּח אֶת שְׁתֵּי נַשְׂוֹי וְאֶת שְׁתֵּי שַׁפְחָתָיו וְאֶת אֶחָד עֶשְׂרֵי יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת מִצְרַיִם וַיַּעֲבֹר אֶת הַנְּחַל וַיַּעֲבֹר אֶת אֲשֶׁר לוֹ: (כה) וַיּוֹתֵר יַעֲקֹב לְבָדּוֹ וַיֵּאבֶּק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלֹת הַשָּׁחַר:

דרשת חז"ל שצדיקים חביב עליהם ממונם כגופן:

כתוב במסכת חולין דף צא ע"א ויותר יעקב לבדו אמר רבי אלעזר שנשתייר על פכין קטנים, מכאן לצדיקים שחביב עליהם ממונם יותר מגופם ע"כ. ופרש"י שם וז"ל שנשתייר על פכים קטנים דכל כלים החשובים ומקנה כבר העבירן את נחל יבק, כדכתיב לעיל מיניה ויעבר את כל אשר לו, והוא נשאר על פכין קטנים שלא הספיק להעביר והשכה לו:

שאלות בפרשה:

א ויש לשאול כיצד יעקב אבינו הלך יחידי בלילה בשביל פכים קטנים, והרי אמרו חז"ל אסור לת"ח ללכת יחידי בלילה, כמבואר בברכות דף מג ע"א, **ב** עוד יש לשאול כיצד יתכן שהצדיקים חביב עליהן ממונם יותר מגופן הרי אינם מייחסים חשיבות לעניני הגשמיות וכמו שאמר יעקב אם נתן לי לחם לאכול וכו' הרי שמסתפק במועט, ובפרט שיעקב היה עשיר ומטבע אדם עשיר שאינו מתייחס לדבר שאין לו ערך כפי שדרשו חז"ל? **ג** ועוד צריך להבין כיצד יעקב חזר ויותר לבדו בשביל פכים קטנים והדבר תמוה שמצד אחד שלח מתנה לעשו חמש או שבע משלוחים שכל משלוח היה מחמש מאות וחמישים בהמות הון עתק ומצד שני חזר בשביל פכים קטנים? **ד** ועוד יש לשאול אפילו נבין שיש חביבות לממון אבל מדוע אומרת הגמרא יותר מגופו? **ה** עוד עלינו להבין מאמר חז"ל במסכת בבא קמא דף קיט ע"א **ב**. א"ר יוחנן הגזול פרוטה מחברו כאילו נוטל נשמתו ממנו, איך יתכן שפרוטה זה כנפש האדם?

הלום שהסעיר את הציבור לאחרונה על חוב שנשאר:

נפתח בסיפור על החלום שהסעיר את כולם ופורסם יום ראשון ה' חשוון תשע"ז הרב יוס'ל גרוסמן ז"ל, אחיו של הגאון רבי יצחק דוד גרוסמן, הלך לעולמו בשבוע שעבר. מתברר כי ר' יוס'ל הגיע בחלום לאחד המקובלים בירושלים במטרה לשלם חוב לאדם שהוא לווה ממנו כסף בחיי חיותו, תחילתו של הסיפור מתחיל בכך שאחותו של הרב גרוסמן הרבנית נוסבוים, אשת הגאון רבי נפתלי נוסבוים מירושלים, התבקשה על ידי הגר"ד גרוסמן למסור לבעלה שלא להטריח את עצמו לבוא לנחם במגדל העמק למען יוכל להמשיך בשיעוריו הרגילים, הרב נוסבוים עשה כמצוות גיסו, הלך למסור את שיעורו בבית הכנסת 'אור הצפון' בירושלים, שם שמע את אחד האנשים מתעניין איך משיגים את הרב גרוסמן ממגדל העמק, הרב נוסבוים בירר והתוודע לסיפור הבא: הרב הדאיה, מקובל מיישיבת השלום, סיפר לאברך שר' יוס'ל גרוסמן בא אליו פעמיים בחלום ואמר לו לא נותנים לי להיכנס לשבעת הרקיעים כי אני חייב מאה שקל לאדם בשם דוד אוהיון, הרב נוסבוים נדהם והתקשר מיד לרעייתו וסיפר לה את הסיפור. בתיעוד וידאו שהגיע לידי "בחדרי חרדים", נראים מיד לאחר מכן, בבית האבלים, בני המשפחה מתקשרים לאותו דוד אוהיון ושואלים אותו האם אכן יוס'לה גרוסמן חייב לו מאה שקל. הרב אוהיון, תושב העיר שהיה שכנו של הרב יוס'ל גרוסמן, אישר את הדברים לבני המשפחה ואמר 'נתתי לו במתנה. אני מוחל לו על כך'. הרב גרוסמן עצמו ביקש שוב שכעת ימחל לו על זה בפעם השנייה ואכן הוא מחל, ל'בחדרי חרדים' נודע כי לאחר מכן – בעזרתו של יוסי עוזרו האישי של הגר"ד גרוסמן, שבירר את העניין סופית גם עם רעייתו של הרב דוד אוהיון, שנזכרה בהמשך שפעם בעלה אמר ליוס'ל גרוסמן 'אבל תזכור להחזיר לי', שלחו בני המשפחה את ר' חיים מנחם, שמסר לרב דוד אוהיון מאה שקל.

תפיסת האדם:

נקדים ונאמר שכאשר נבדוק ונתבונן נראה כי תפיסת כל האדם הפשוט חושב שרק הדברים הרוחניים שייכים לשורש נשמתו כגון קיום התורה והמצוות חסדים ומעש"ט, אולם ענייני הגשמיים אין להם כל קשר לתכליתו ושורש נשמתו של האדם אלא הן צרכי גופו בלבד, ולואת יתכן שאינו נותן חשיבות ומשמעות לכל הסובב אותו בהיותו חושב כי הוא דבר חולף וחסר ערך ומשמעות, אולם תורתנו הקדושה מלמדת אותנו עד כמה יש ערך וחשיבות לכל הסובב את האדם בהיותו והכל קשור ושייך לשורש נשמתו ותכליתו בעולם.

תיקון הטא אדה"ר:

נקדים ונאמר שיסוד כל אדם נברא לתכלית תיקון נשמתו כמשך שנות חייו ולהשלים עצמו בעבודת השם ובין אדם לחברו, בהיות ולאחר הטא אדם הראשון נפגמה כל הבריאה וארבע יסודותיה שהן אש ורוח עפר ומים, וכל הבריאה והנשמות שבעולם היו כלולות בו והן חלקיו של אדם הראשון אשר נועד לכל חלקיק את מסגרת תיקונו בעולם, כך שלכל אדם ואדם יש לו תכנית בפני עצמו שלשמה הוא נועד בעולם עלי אדמות, ואם אינו זוכה לתקן ולהשלים עצמו מתגלגל וחוזר הלילה לרדת שוב ולהשלים את החסר עדי מגיע לשלימות יעודו ותיקונו.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

דברי הבעל שם טוב על מקום מגוריו וצעדיו של האדם:

כתוב בחדושי הבעש"ט פרשת ויצא סק"מ. 3. לבאר מאמר חז"ל שאדם הראשון קבע את המקומות שיהיה בהן ישוב, ולהבין זה יש לומר דמבואר בכתבי האר"י זלה"ה בפרי עין חיים דף י"ב ודף מ"ה כי על ידי הטא אדם הראשון נפלו כל הניצוצות של הנשמות קדושות בתוך הקליפות ונתערב טוב ברע, וצריך לבררן על ידי התורה והעבודה והמצוות של בני אדם וכו' וצריך כל אחד מישראל לגלות שם במקום שיש שם הניצוצות משורש נשמתו להוציאן ולבררן, וכו' ובזה מובן גם כן כוונת רבי יוסי בר הנינא מקום שגזר אדם הראשון לישוב, היינו שידע שנפלו שם ניצוצין מהטא אדם הראשון ונתערבו טוב ברע, שם גזר שיהיה מקום יישוב, כדי שיבוא שם מי שיש לו שם ניצוצין משורש נשמתו לברר ולחוציאן, והבין: ונחזור לביאור מורי הנ"ל, כי ענין נסיעת האדם ממקום זה למקום אחר עבור פרנסתו וכיוצא, הוא משום שיש שם ניצוצות שלו וצריך להוציאן משם ולבררן.

כיצד האדם ידע מה עליו לתקן:

אלא ששאלת השאלות מהיכן האדם ידע את תכליתו ותפקידו וכי נולד האדם עם ריצפט מה עליו לעשות, כך שלכאורה כיצד ניתן לתבוע מהאדם להשלים עצמו? התשובה לכך כאשר הקדמנו שישנם שלושה פרמטרים שהן מקיפים את כל חיי האדם כאשר נבאר והקב"ה אשר יודע הנסתרות ותכלית כל נשמה ונשמה מתכנן לכל אדם את התכנית המתאימה ביותר עבורו בכדי להגיע לתכליתו ושלימותו.

הקדמה מאמרי חז"ל כיצד העולם מתנהל:

ונקדים לכך שני מאמרי חז"ל שהן מפתח החיים. מבואר במסכת מועד קטן דף יח ע"ב ועוד מקומות 4. בת קול מכריזה בת פלוני לפלוני ובית פלוני ושדה פלונית לפלוני. עוד מבואר במסכת סוטה דף מז ע"א אמר רבי יוחנן, הן חן מקום על יושביו, הן אשה על בעלה, הן מקה על מקחו. והנה שני מאמרי חז"ל תואמים יחדיו בכדי להבין ולהשכיל כי שלושת הפרמטרים המקיפים את כל אורח חייו של האדם הם. א. המשפחה מהשמים אשה לאיש ומכריזין בת פלוני לפלוני. ב. מקום מגוריו מכריזים בשמים בית פלוני לפלוני. ג. הפרנסה מכריזים בשמים שדה פלוני לפלוני. ללמדנו שכל שלושת הפרמטרים הם מתוכננים לכל אדם מהשמים. ואם ישאל השואל וכי יוצא בת קול הנשמעת לאדם ומהיכן ידע האדם שזה מהשמים? התשובה לכך שלושה חינות הן א. הן אשה על בעלה שזה המשפחה. ב. הן משום על יושביו שזה מקום מגוריו. ג. הן מקה על מקחו שזה הפרנסה. ובעצם עלינו להתבונן מהו המושג מציאות הן שהאדם נמשך אחר מראה של אשה או מקום או פרנסה, אינו אלא רוחני מאת השם שנוטע משיכה בלב האדם, והראיה לכך שהרבה פעמים כאשר יתבונן אדם אחר מהצד אינו מבין את החיבור בין הזוגות או הדירה או העבודה, אלא ההסבר לזה הכל מאת השם וזו הבת קול שיוצאת מהשמים בכל יום ומטה ליבם של בני אדם לבחור את הבת זוג או הפרנסה והמגורים. וכל זה מפני שכל תכלית האדם נגזר משלושת הדברים האלה ואין האדם יודע ולכן הקב"ה מביא את האדם למקום הזה בכדי שתהיה לו המסגרת המתאימה לתכליתו ותיקון נשמתו בימי חלדו. וכך כתב ר' צדוק הכהן מלובלין 5.

המשפחה:

ונבאר בהרחבה את שלושת הדברים. הנה כל אדם המתבונן ישאל מדוע לקחו את הבחירה מהאדם לבחור את עצמו לבחור את העדה את מבנה גופו צבעו וחכמתו ומזלו? וכן לבחור את אשתו, הגם שהוא בוחר לכאורה אבל המציאות הבחירה שלו נובעת מהחן שהקב"ה נתן בליבו ובליבה ובכך חברו יחדיו? עוד יותר קשה הבחירה של ההורים אף אדם אינו יכול לבחור היכן יולד אלא נולד למציאות קיימת, ואין ספק לו היית הבחירה ביד האדם היה בוחר הורים חכמים ומשכילים יפים ובריאים עשירים ומכובדים וכדומה אולם אין הדבר כך מדוע? כמו כן אף אדם אינו בוחר את ילדיו איזה סוג ילד יהיה לו ואף אינם שוים כאצבעותיו, שהרי אין ספק כל אדם היה בוחר בילדים הכי פקחים וחכמים והכי יפים ומוצלחים בכל והמציאות אינה כך? וכך כל יתר בני משפחתו הסובבים אותו אינם בחירה אלא עובדה. התשובה לכל השאלות היא אחת מאחר ולכל נשמה יש לה תכלית להשלים ולתקן בימי חלדו עלי אדמות ורק הקב"ה יודע את התכנית של כל אחד והוא מכוון צעדיו של כל אדם שיהיו בהתאם לשורשי נשמתו ולזאת בונה לכל אדם תכנית מקיפה האשה הילדים האחים כלל המשפחה והתנאים אשר מתאימים בדיוק לתכליתו ולא אחרת בהיות והקב"ה יודע את הצרכים לתכליתו ולכן יתכן וצריך דוקא את האשה הזו שהיא חלק מנשמתו ואת הילדים האלה עם כל הקשיים שיש להם, וכן הבריאות והפרנסה והכבוד כאשר נבאר עוד בהמשך וכן האחים הדודים ויתר המשפחה הכל מותאם לפי צורכי נשמתו, ולזאת שורש המשפחה מתחיל מהזיווג שהוא מהשמים ונותנים בלב האיש והאשה מציאות הן אחד לשני ומתחתנים ובונים בית משותף. וכאשר זוכים לחיות ברוח השקפת התורה זה המתכון לחיים מאושרים שמחים ומוצלחים.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקדובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

הפרנסה:

יש לשאול מדוע המציאות שאנשים בוחרים בהרבה סוגי עסקים ומלאכות, הרי אין ספק שכל בר דעת יחפש את העסק הכי מוצלח שאפשר להרויח בו הכי הרבה? התשובה היא אחת הכל קשור ותלוי בתכליתו של האדם לפי שורש נשמתו מה הוא תיקונו יש אשר עיקר תיקונו בעפר ויש באש ויש ברוח ויש במים וכפי זה מתחלק סוגי העסקים והעבודות שאדם בוחר כפי רצון השם יתברך אשר נותן בליבו חן ומשיכה דוקא לעיסוק זה מפני שהדבר קשור לשורש נשמתו, כך שהאדם מכוון שיחפש את העבודה והפרנסה שהיא קשורה לשורש נשמתו.

מקום מגוריו:

אף גם זאת כאשר נתבונן האדם איך האדם בוחר את מקום מגוריו ואת דירתו מפני שהקב"ה נוטע בליבו מציאת חן באותו מקום ובאותה דירה, למרות שיש אחרים שיאמרו שהמקום מאוד גרוע והדירה לא מוצלחת ואילו אצלו זה הכי טוב, ואין ספק שכולם היו רוצים להתגורר על שפת הים וזה לא קורה, התשובה לכך היא אחת מפני תכליתו של האדם מכוונים מהשמים את צעדיו לבחור את מקום מגוריו וממילא את שכניו ואת הבית הכנסת שבו יתפלל ואת מקום הקניות שירכוש את מצרכיו ועוד כל זה מפני תכליתו ושלמות נשמתו אשר גלויים רק לבורא עולם היודע כל הנסתרות ומכוון את צעדיו בכדי לתקן ולהשלים את עצמו ונשמתו עם כל הסובבים אותו.

מבט תורני על החיים:

אחר הדברים האלה נבין ונשכיל כי כל הסובב את האדם הוא חלק מתכליתו ושלמותו ואינו תלוי כלל בבחירתו אלא הקב"ה מתכנן לכל אדם את תכנית חייו ויעודו בעולם ולזאת המשכיל יתבונן בזה וידע וישכיל לכלכל מעשיו בתבונה ויבין שהזיווג שלו מהשמים, ודוקא עם האשה הזאת יגיע לשלימות תכליתו כי הזיווג מהשמים, ורק עם האשה הזאת הוא חייב לכבדה יותר מגופו, והיא להיות לו לעזר כי התכלית משותף לבני הזוג גם יחד לחשוב כל אחד על השני כיצד להטיב עימו, שזה תכליתו ויעודו ורק כאשר פניהם איש אל אחיו ובראש מעיינו של כל אחד מבני הזוג כיצד להטיב עם בן זוגו מגיעים לשלימות להיות אחובים זה על זה, והופכים לבשר אחד כמאמר הכתוב על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד, ואדם שאינו שואף ומגיע לכך הרי הוא מחטיא את המטרה ואינו ממלא את תפקידו בעולמו, כך הדבר עם בניו יוצאי חלציו ידע ויפנים שהוא שליח להיות ממונה על אותם נשמות להטיב להם לגדלם ולהנכס בדרכי התורה ולעשות כמיטב יכולתו למרות כל הקשיים הכרוכים בכך, כמאמר חז"ל ועמלנו זה הבנים. כך הדבר בפרנסתו יתבונן מה השם שואל מעיימו שבחר לו את סוג הפרנסה הזו כי בכל מלאכה יש תכלית רוחני הקשור הן לחומרי הגלם והן לבני אדם הנצרכים אליו וחובתו של האדם לדעת שהשכר אינו אלא אמצעי להביא את האדם לעיסוק במלאכה זו בשביל להגיע לתכליתו, ולזאת חייב להיות משאו ומתנו באמונה וביושר ולא במרמה ואף נדיבות לב וכבוד הזולת כי בזה מגיע לתכליתו. וכן הדבר במקום מגוריו הקב"ה עלית העילות וסיבת הסיבות מסבב להביא את האדם להתגורר דוקא במקום מגוריו מפני כל הסובב אותו אם זה שכניו ואם זה מקום תפילתו ואם זה מקום לימודו ואם זה מקום קניותו ומקום רפואתו וכל הסובב אותו הוא מדויק ומתוכנן לפי צרכי נשמתו עם מי הוא נצרך להתחכך ולהיעזר או לעזור ולהאיר פנים וכדומא הכל מפני סוד תכליתו ושורש נשמתו.

הראת לדעת שהקב"ה מכין מצעדי גבר ואין פסיעה בחיים שאינה מכוונת וקשורה לשורש נשמתו ואינו מקרה ואין תחליף יותר טוב לתכליתו מאשר מצבו שבו הוא נמצא כי זה סוד החיים, ולזאת בא חכוק והעמידן על אחת "צדיק באמונתו יחיה".

דברי הכעש"ט על כל הסובב את האדם:

כתב הבעל שם טוב בראשית פרשת ויחי ה. איתא בגמרא (ראש השנה כ"ז א) התורה חסה על ממונם של ישראל, ולמה כן, כי זה כלל גדול שכל דבר שאדם לובש או אוכל או משתמש בכלי הוא נהנה מהחיות שיש באותו הדבר, כי לולא אותו הרוחניות לא היה שום קיום לאותו דבר, ויש שם ניצוצות קדושות השייכים לשורש נשמתו, ושמתו כי זה טעם שיש אדם שהוא אוהב דבר זה ויש אדם ששונא דבר זה ואוהב דבר אחר, וכשהוא משתמש באותו כלי, או אוכל מאכלים אפילו לצורך גופו הוא מתקן הניצוצות, כי אחר כך הוא עובד באותו כח הבא לגופו מאותו מאכל או מלבוש או שאר דברים, בזה הכח עובד לה' יתברך נמצא שעל ידי זה הם מתוקנים, לכך פעמים יארע שכלה כבר לתקן כל הניצוצות שהיו באותו דבר השייכים לשורש נשמתו, אז לוקח ממנו ה' יתברך אותו הכלי, ונותן לאחר) ששייכים הניצוצות שיש באותו הכלי לשורש אחר [בוונתו שפעמים האדם מאבד הפיץ ומגיע לאחר היות ונגמר תיקונו אצל הראשון].

צדיקים חביב עליהם ממונם יותר מגופם:

אחר הדברי האלה נוכל להבין היטב את מאמר חז"ל כיצד יתכן שצדיקים חביב עליהם ממונם יותר מגופם כאשר כל תכליתן הוא רוחני, התשובה כל השאלה נובעת מתפיסת העולם שמפרידה בין הסובב את האדם לחיי הנשמה בחושבם שכל אשר קשור לגוף אינו אלא דבר גשמי ולא שייך לנשמתו של האדם, וזו טעות בידם כי אין דבר הסובב את כל אורה חיי האדם

בית: רה' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רה' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

שאינו קשור לשורש נשמתו ולהשלים תיקונו בימי חלדו, וכל רכוש האדם הוא חלק מתכליתו וכרמוז לדבר והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, סולם בגמטריא ממוקן, ללמדנו שאמנם הרכוש הוא מוצב ארצה אבל צריך לדעת כי ראשו מגיע השמימה בהיות ואין דבר שהקב"ה זימן לאדם ללא תכלית ומטרה, ולזאת הצדיקים שיודעים את סוד החיים אפילו בשביל פכים קטנים חוזר שלא יפגום בשלימותו, ושלימות האדם משיג ברכוש על ידי שמשתמש בו או עושה בו חסדים, ובזה יובן מאמר חז"ל שהגוזל פרוטה מחברו כאילו נוטל נשמתו ממנו, וכן פסק הרמב"ם הלכות גולה ואבדה פרק א הלכה יג. וכן פסק בשו"ע חו"מ הלכות גזילה סימן שנ"ט סעיף ג. ולפי דברנו מובן היטב כיון שכל פרוטה קשורה לשלימות נשמתו ועל ידי שלוקח ממנו אפילו פרוטה מהסיר חלק משלימות נשמתו. כמו שסיפרנו בתחילת דברנו.

מעשה שהיה בשנת תשע"ו בגלל כמה שקלים מנעו ממנו גן עדן:

עוד פורסם סיפור נוסף י"ט אב תשע"ו החלום שמסעיר את צפת בכין הזמנים: הכחור אליהו מגורי כהן ז"ל, שטבע ביום בשישי האחרון למוות בחופי תל אביב, הגיע בחלום לאברך תושב צפת מספר פעמים וביקש ממנו "טבלתי במקווה טאלנא בלי לשלם, תשלם עבורי, הרב יוסף כהנא מצפת מספר "תושב העיר התקשר אלי בגלל שאני גר קרוב למקווה וביקש ממני ללכת לשלם במקווה בטאלנא בעיר העתיקה. שילמתי שבעה שקלים, כפי שעולה כניסה בערב שבת, הרב כהנא מספר עוד: "הבנתי לפי דבריו של אותו אברך כי כבר קודם שהוא נפטר הוא ביקש ממנו לשלם והלה שכת. האמת שהיה לי יום קשה, הייתי ממש עייף, כבר שכבתי במיטה וממש לא בא לי לקום, אבל כששמעתי שלנשמה של הכחור אליהו אין מנוח, לא הייתי מסוגל ללכת לישון ולתת לנשמה להתיימר למעלה. קמתי והלכתי למקווה של טאלנא וראיתי שלט 'בימי חול חמשה ש"ה, בימי שישי שבעה ש"ה, מאחר ולא ידעתי מתי אליהו לא שילם, האם ביום חול או בשבת, העדפתי לשים שבעה ש"ה.

איסור בל תשחית:

וביסוד זה מובן היטב איסור בל תשחית שאסרה התורה, או מה שנאמר התורה חסה על ממונן של ישראל, כיון שכל חלק שיש לאדם יש לו שייכות לנשמתו ואינו סתם דבר גשמי בלבד ולכן חובתו לא להשחית כי דבר זה יחסר ממנו ויפגום את נשמתו וזו כוונת הגמרא בחולין לפי שהצדיקים אינם מושיטין ידם בגזל והיינו יודעים שכל פרוטה שאצלם יש לה יעוד ותכלית, ולא מפאת קמצנות כי אדרבא שמהים לעזור ולעשות חסד כי יודעים שזה התכלית של כל הרכוש.

מצוות מבשרך אל תתעלם:

וביסוד הנ"ל יובן היטב את יסוד מצוות צדקה שנאמר מבשרך אל תתעלם ועניי עירך קודמים, אשר לכאורה לפי ההגיון אין חכמה לעשות חסד עם הקרובים אליו אלא אדרבא לעשות עם אנשים זרים זה יותר חסד? אולם לפי יסוד הנ"ל אדרבא הפוך בהיות ומה שנולד למשפחה מסוימת אינו בחירתו אלא מפני שיש לו קשר הכי קרוב לתקן את נשמתו וכלן נולדו לו כאחים או דודים בכדי שיהיו יותר זמינים אליו ויראה את מצבם מקרוב וכך יוכל יותר לעזור ולכך המעגל הולך ומתרחב אם אין בכני משפחתו או משכניו או מבני עירו ואם לאו עניי ארץ ישראל ואם לאו אפילו מחו"ל כיון שכל שיש לו יותר קירבה יש לו שייכות לנשמתו והשי"ת מוזמן לו לעשות טובה או לעזור לו כדי לתקן לפי שורש נשמתו והבן.

מוסר השכל:

העולה מדברנו אחר הקדמה נפלאה זו נפתח לפנינו צוהר למבט חדש על החיים להבין את סוד הבית היהודי ומיישב הרבה שאלות אשר מקוננות בליבו של כל אדם ומפריעים לו בעבודת השי"ת, כי בדרך זו ישכיל ויבין שמצבו כל כך מדויק ומתוכנן בתכלית ולא יכול להיות יותר טוב מזה ויעשה רצון השי"ת בשמחה ובטוב לבב, ולכן חובה על כל אדם לקיים את התורה והמצוות עם הכלים שניתנו לו ולדעת שבניית הבית היהודי מושגת על האמונה שכל הסובב אותו החל מבת זוגו ויוצאי חלציו והן משפחתו והן מצב בריאותו והן מצבו הכלכלי והן מעמדו בחברה מקום מגוריו ופרנסתו ורכושו אינם בחירה אלא עובדה והכל מכוון ומדוקדק בתכלית הדקדוק לפי צרכי נשמתו ולזאת בראש ובראשונה חובת הבית מבשרך אל תתעלם כלפי אשתו ויוצאי חלציו והוריו הן בראשונה לכל עזרה וחסד שניתן לעשות וגם עם אחרים ישתדל שיהא משאו ומתנו באמונה ולהאיר פנים לכל הסובב אותו ועי"ז יזכה האדם להשלים תכליתו ולעשות רצון בוראו בשמחה ובטוב לבב אמן.

**החותם בכרכת שבת שלום ומבורך.
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד**

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מקורות:

1. כמבואר בתוספתא תרומות פ"א ה"ג: והובא בגמרא חגיגה דף ג ע"ב וכן מבואר בברכות דף מג ע"א, וכן במסכת פסחים דף קיב ע"ב מדברי הגמרות הנ"ל מתבאר שני סיבות שאין להלך יחידי בלילה או מפני החשד או מפני הסכנה וא"כ כיצד יעקב הלך יחידי? אולם ע"ז אפשר לתרץ היות ובהמשך הגמרא חולין דף צא ע"ב כתבה ויאבק איש עמו עד עלות השחר אמר רבי יצחק מכאן לת"ח שלא יצא יחידי בלילה, משמע שממעשה יעקב למדו את הכלל הזה, אבל לפני המקרה של יעקב לא היה קפידה בזה.
2. במסכת בבא קמא דף קיט ע"א א"ר יוחנן כל הגזול את חבירו שוה פרוטה כאילו נוטל נשמתו ממנו, שנאמר כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקה.
3. כתוב בחדושיי הבעש"ט פרשת ויצא סק"ט. דהנה כתבתי במקום אחר ביאור ש"ם (פוטח מ"ז א) חן מקום על יושביה וכו', דאיתא בפרק ה' דברכות (ל"א א) אמר רבי יוסי בר חנינא מאי דכתיב (ירמיה ב', ו) ארץ אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם, וכי מאחר שלא עבר איש לא ישב שם, אלא לומר לך כל ארץ שגזר עליה אדם הראשון לישוב נתיישבה וכל ארץ שלא גזר עליה וכו'.
4. מבואר במסכת מועד קטן דף יח ע"ב, וכן במסכת סוטה דף ב ע"א, וכן במסכת פנהדרין דף כב ע"א והא אמר רב יהודה אמר רב ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני, בית פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני. עוד מבואר במסכת סוטה דף מז ע"א אמר רבי יוחנן, שלשה חינות הן חן מקום על יושביו, חן אשה על בעלה, חן מקח על מקחו.
5. וכתב ר' צדוק הכהן מלובלין – דברי סופרים אות ג וז"ל כל הקנינים של אדם הם שייכים לו בתולדה ובשורשו, וכמו שאמרו בריש סוטה (ב' א) דמכריזין קודם יצירה בת פלוני לפלוני וכן שדה פלונית לפלוני, שגם זה דוגמת זיווג שיש לו חיבור בשורש, ועל כך אמרו (שם מ"ז א) שלושה חינות הן חן אשה על בעלה ומקח על מקחו, דזהו הסימן שהוא זיווג ומקחו השייך לו כאשר יש לו חן בעיניו והוא חושק בו דוקא: ועל כן אמרו (בבא מציעא ל"ח א) אדם רוצה בקב שלו יותר וכו', ואף על פי שהכל אחד וגם זה כשיקנה יהיה שלו, אבל זה הוא מקחו ושלו בשורש יש לאדם חשק בזה דוקא, ושם (ק"ה א) חמי מארעאי בעינא, כי שדה הנגזר לו יש לה שייכות עם שורש נשמתו: ועל כן אין טעם בחשק ורצון כי אדם חושק השייך לו ויש לו חן בעיניו יותר מדבר אחר המשובח ממנו, וכדרך שאמרו (סוטה שם) בחן מקום על יושביו מההוא דאלישע אף על פי שהארץ משכלת, רק המקום יש לו גם כן שייכות לאותן יושבים דאין לך אדם מישראל שאין לו ארבע אמות בארץ ישראל (עיינ תוס' בבא בתרא מ"ד: ד"ה אלא), וזהו חלקו השייך לו בשורשו דעמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ, ובעילוי דמים יוכל למכור בעולם הזה גם דבר השייך לו, כי כשנותן לו כל כך עד שיחשוק בזה יותר, זה מורה דכזה יוכל למלאות ולהשלים קנינים השייכים לו יותר, ויש בזה דברים עמוקים עכ"ל: